

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Δευτέρα, 10 Δεκεμβρίου 2012

Ομιλία Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, Κωστή Μουσουρούλη, στην ημερίδα για τη νησιωτική πολιτική

«Κυρίες και κύριοι,

Στην υπόθεση «ανάπτυξη» η πολιτική δράση είναι κυρίαρχη. Όταν όμως λείπει η στρατηγική σκέψη, μπορεί να αποδειχθεί άχρηστη αν όχι επικίνδυνη. Στην υπόθεση «νησιωτικότητα», η γνωστή σε όλους μας Συνταγματική επιταγή είναι και αυτή κυρίαρχη. Είναι όμως άκυρη αν δεν ελέγχεται η εφαρμογή της.

Η σημερινή ημέρα θα αποδειχθεί ιδιαίτερη αξίας για τη νησιωτική Ελλάδα γιατί αποτελεί ένα πρώτο βήμα για να δώσουμε νόημα και περιεχόμενο στις δυο αυτές υποθέσεις. Με αυτό τον τρόπο μπορούμε να επιτύχουμε ένα φιλόδοξο στόχο: Να γίνουν τα νησιά οι πιο ελκυστικοί τόποι για να ζεις, να εργάζεσαι και να προοδεύεις; Πόσο ρεαλιστικός μπορεί να είναι αυτός ο στόχος μέσα στην κρίση και με τόσα διακριτά, σταθερά και αμετάβλητα αντικίνητρα; Θυμίζω: το μικρό μέγεθος και τη μικρή αγορά, τους περιορισμένους πόρους και το εύθραυστο περιβάλλον, τη χαμηλή προσπελασιμότητα,

Ας σκεφτούμε πάνω σε τρεις συγκεκριμένες παραδοχές: 1^η. Τα νησιά είναι αδύνατον να παράγουν μαζικά και σε χαμηλό κόστος. Συνεπώς, στροφή σε επώνυμα αγαθά και υπηρεσίες βασισμένα σε παραδοσιακούς τοπικούς πόρους και τεχνογνωσία, ώστε να είναι ανταγωνιστικά στις αγορές. 2^η Τα νησιά δεν έχουν άφθονους φυσικούς πόρους. Συνεπώς, μείωση της χρήσης κρίσιμων και «ακριβών» πόρων όπως το έδαφος, το νερό, η ενέργεια αλλά και παράλληλη ανακύκλωση κάθε είδους αποβλήτων. 3^η Οι νησιώτες δεν έχουν ισοδύναμες ευκαιρίες για την ικανοποίηση των αναγκών τους με τους μη νησιώτες. Συνεπώς, βελτίωση της παροχής υπηρεσιών δικτύων, ανάπτυξη ευρυζωνικών υπηρεσιών και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αλλά και ενίσχυση αρμοδιοτήτων.

Αυτή η κατεύθυνση που συνάδει με τη στρατηγική για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομία, γνωστή ως «Ευρώπη 2020», συμπυκνώνεται στο τρίπτυχο στρατηγικών στόχων: νησιά «ποιοτικά», «πράσινα» και «ίσων ευκαιριών».

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η φαινομενικά απλή αυτή προσέγγιση κρύβει πίσω: ένα κείμενο στρατηγικών στόχων για το νησιωτικό χώρο με τα βήματα για την επίτευξη τους σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ένα πρόγραμμα δράσης και ένα επιχειρησιακό σχέδιο για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Το τελευταίο αυτό σχέδιο που είναι και η πρότασή μας προς το Υπουργείο Ανάπτυξης, το δίνουμε σήμερα στη δημοσιότητα μαζί με τις προτάσεις μας για τις υπόλοιπες πολιτικές αρμοδιότητας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου.

Στην τεχνική ορολογία, το τρίπτυχο που προανέφερα συνιστά τους θεματικούς στόχους που έχει προσδιορίσει το Υπουργείο Ανάπτυξης στους οποίους επικεντρώνουμε την προσοχή μας στο πλαίσιο της «Σύμβασης Εταιρικής Σχέσης», όπως θα λέγεται το ΕΣΠΑ 2014-2020..

Θα ήθελα εδώ να τονίσω δυο σημεία που νομίζω ότι έχουν ενδιαφέρον για τη συζήτηση που θα ακολουθήσει: 1. Σήμερα οι πόροι είναι λιγοστοί και κάθε ευρώ μετράει. Συνεπώς, το να επιλέγουμε σοφά δεν αρκεί. Πρέπει να προσαρμοστούμε σε ένα πλαίσιο που να επιδιώκει διαρκώς το βέλτιστο αποτέλεσμα με το λιγότερο κόστος. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο δεν έχουν θέση δυσανάλογα ακριβές, αποσπασματικές και συχνά αλληλοαναιρούμενες ενέργειες. 2. Δεν μπορούμε να τα κάνουμε όλα και άμεσα. Συνεπώς, πρέπει να επικεντρωθούμε στους τομείς που αποδεδειγμένα μπορούν να επηρεάσουν το τρίπτυχο και να συμβάλλουν στην αύξηση της ελκυστικότητας των νησιών.

Κυρίες και κύριοι,

Στρατηγική είναι η σύνδεση των στόχων με τα μέσα που είναι διαθέσιμα αλλά και αναγκαία για την επίτευξή τους. Για τους στόχους σας μίλησα ήδη. Στη συνέχεια θα σας μιλήσω για τα αναγκαία μέσα.

Πρώτα από όλα σε θεσμικό επίπεδο. Θα αναφέρω δυο από τις νομοθετικές ρυθμίσεις του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου που θα αναρτήσουμε εντός της εβδομάδας στο διαδίκτυο για δημόσια διαβούλευση.

Η πρώτη αφορά την εφαρμογή «ρήτρας νησιωτικότητας». Πρόκειται ένα μηχανισμό αξιολόγησης και ελέγχου με τον οποίο κάθε νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης θα εξετάζεται ως προς τις επιπτώσεις της στο νησιωτικό χώρο και, όπου είναι εφικτό, θα προτείνονται παρεμβάσεις.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η δεύτερη αφορά στη σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Νησιωτικής Πολιτικής, με ευρεία εκπροσώπηση των πολιτικών και παραγωγικών φορέων των νησιών μας. Πρόκειται για ένα όργανο που θα έχει γνωμοδοτικό ρόλο για τις βασικές αρχές χάραξης πολιτικών στα νησιά, αλλά και για το σχεδιασμό και υλοποίηση νησιωτικών πολιτικών. Η σημερινή μας συνάντηση αποτελεί το πρόπλασμα αυτού του θεσμού.

Θα πει κάποιος ότι δεν είναι όλα τα νησιά ίδια. Ναι, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έχουν κοινές προκλήσεις, πολύ διαφορετικές από αυτές που αντιμετωπίζει η ηπειρωτική χώρα. Αντί λοιπόν ο καθένας να προσπαθεί μόνος του, όλοι μαζί συντεταγμένα μπορούμε να κατευθύνουμε και να διοικήσουμε καλύτερα τις παρεμβάσεις μας. Και δεν αναφέρομαι μόνο στις διεκδικήσεις, αλλά κυρίως στις προκλήσεις και την ανάγκη να μεγιστοποιήσουμε τις ευκαιρίες που αναδύονται μέσα από αυτές.

Εκτός από τα θεσμικά, απαραίτητες είναι και οι παρεμβάσεις σε οργανωτικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, αναβαθμίζουμε το ρόλο της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής στη χάραξη νησιωτικής πολιτικής και τον επεκτείνουμε στο σύνολο των νησιών της Ελλάδας. Με την επικείμενη οργανωτική αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας, δημιουργείται ο φορέας που θα εφαρμόσει τη ρήτρα νησιωτικότητας και θα συντονίζει τις πολιτικές στο νησιωτικό χώρο.

Και κάτι ακόμη: προϋπόθεση για μια ολοκληρωμένη και επιτυχημένη νησιωτική πολιτική αποτελεί ο αποτελεσματικός συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Για το λόγο αυτό έχουμε ήδη ξεκινήσει διάλογο με τα Υπουργεία των οποίων οι πολιτικές θεωρούμε ότι πρέπει κατά προτεραιότητα να λαμβάνουν υπόψη τη νησιωτικότητα και τα έχουμε προσκαλέσει σήμερα για να καταθέσουν τις απόψεις τους.

Ο στόχος μας είναι κοινός: Η ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των νησιών και η εξειδικευμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους, τόσο κατά το σχεδιασμό, όσο και κατά την εφαρμογή των πολιτικών.

Θα ήθελα εδώ να τονίσω ένα ακόμα σημείο που νομίζω ότι έχει ενδιαφέρον για τη συζήτηση που θα ακολουθήσει: Η νομοθεσία σε ότι αφορά στη μελέτη, την αδειοδότηση και την υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και ειδικών εγκαταστάσεων στα νησιά, χρειάζεται αναπροσαρμογή. Το λιγότερο που μπορώ να φανταστώ είναι ο ορισμός της Γενικής

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής ως επισπεύδοντος για την ταχύτερη διεκπεραίωση των διαδικασιών.

Κυρίες και κύριοι,

Στο σημείο αυτό θα ήθελα την ιδιαίτερη προσοχή σας. Όλα όσα προανέφερα, δεν αφορούν μόνο στην άσκηση εθνικής πολιτικής, αλλά επεκτείνονται και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν και γνωρίζουμε ότι η Επιτροπή είναι επιφυλακτική και αυτό παρά τα θετικά ψηφίσματα πολλών θεσμικών οργάνων, εμείς, αξιοποιώντας το άρθρο 174 της Συνθήκης της Λισαβόνας, οφείλουμε να διεκδικούμε όχι μόνο συγκεκριμένα μέτρα για το νησιωτικό χώρο, αλλά και μια εξειδικευμένη νησιωτική πολιτική σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Για αυτό και στην επερχόμενη Ελληνική Προεδρία η νησιωτική πολιτική θα αποτελέσει βασική μας προτεραιότητα. Το 2013 θα είναι ένα έτος σοβαρής και εντατικής προετοιμασίας προς αυτή την κατεύθυνση, με ανάληψη πρωτοβουλιών καθώς και με συνεχή και συστηματικό διάλογο και συμμετοχή της χώρας μας όπου γίνεται συζήτηση για τα θέματα αυτά.

Θα ήθελα τώρα να αναφερθώ στις άλλες πτυχές της πολιτικής του Υπουργείου, χωρίς τις οποίες δεν μπορεί να υπάρξει ή να υποστηριχθεί η νησιωτική πολιτική.

Πρώτον. Η ακτοπλοΐα. Είναι η βασική υποδομή των νησιών. Η γέφυρα που τα συνδέει με τα φυσικά κέντρα κάθε γεωγραφικής περιφέρειας και την ηπειρωτική χώρα. Είναι όμως και το οξυγόνο τους αφού τα περισσότερα νησιά δεν έχουν αυτάρκεια σε αγαθά, καύσιμα και πρώτες ύλες, ενώ πολλά στερούνται βασικών υποδομών παροχής υγείας – πρόνοιας, οι δε εναλλακτικές λύσεις είναι περιορισμένες. Διαχειριζόμαστε όσο καλύτερα μπορούμε μια πολύ δύσκολη κατάσταση που διαμόρφωσε η παρατεταμένη ύφεση και οι ασφυκτικοί οικονομικοί περιορισμοί, παράλληλα δε ολοκληρώνουμε - μετά από σοβαρή μελέτη και προετοιμασία - την παρέμβαση που είναι αναγκαία στο θεσμικό πλαίσιο, το δίκτυο και τις διαδικασίες.

Δεύτερον. Η μεταρρύθμιση του λιμενικού μας συστήματος. η αύξηση της συμμετοχής του στο διεθνές διαμετακομιστικό εμπόριο, η ενίσχυση της θέσης του στην αγορά θαλάσσιου τουρισμού, η βελτίωση της ποιότητας και αποδοτικότητας των προσφερόμενων λιμενικών υπηρεσιών και η μείωση του κόστους και των τιμών, είναι στόχοι που η ορθότητά τους δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από κανέναν, υπό την προϋπόθεση της διάχυσης των οικονομικών και αναπτυξιακών τους αποτελεσμάτων στις τοπικές κοινωνίες. Το τελικό κείμενο της Εθνικής

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στρατηγικής για την περίοδο 2013-2017 για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί θα παρουσιασθεί μέσα στο Δεκέμβριο.

Τρίτον. Η προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης στους θαλάσσιους τομείς. Είμαστε μια κατεξοχήν νησιωτική χώρα με δεσπίζουσα γεωγραφική θέση. Οι θάλασσές μας κρύβουν τεράστια δυναμική την οποία μπορούμε να αξιοποιήσουμε με τρόπο βιώσιμο, με κατάλληλες πολιτικές και μηχανισμούς συντονισμού τους. Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος για τον οποίο η Ε.Ε. προτείνει μια δια-τομεακή προσέγγιση όλων των πολιτικών που συνδέονται με τη θάλασσα: από τις μεταφορές, το θαλάσσιο περιβάλλον, τους έμβιους και μη θαλάσσιους πόρους και πηγές ενέργειας, την έρευνα, τον τουρισμό έως και την ασφάλεια του θαλάσσιου χώρου, θεσπίζοντας ταυτόχρονα το νέο εξειδικευμένο Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Θάλασσα και την Αλιεία.

Για τη διαμόρφωση εθνικής θαλάσσιας πολιτικής, την ανάπτυξη της οικονομικής διάστασης του συνόλου των τομεακών πολιτικών που συνδέονται με τη θάλασσα αλλά και την προετοιμασία έργων με θαλάσσια διάσταση, θα συγκροτηθεί Ειδική Διυπουργική Ομάδα. Η πρότασή μας αυτή έχει από καιρό σταλεί στα εμπλεκόμενα Υπουργεία.

Κυρίες και κύριοι,

Η νησιωτική Ελλάδα αποτελεί μια ιδιαίτερη περιοχή του κόσμου με μοναδική φυσιογνωμία και χαρακτηριστικά, που όχι μόνο πρέπει να διατηρήσουμε, αλλά και να αποκαταστήσουμε σε βάθος χρόνου. Τα χαρακτηριστικά αυτά δεν είναι ανασχετικοί παράγοντες της ανάπτυξης, αλλά, αντίθετα, είναι ισχυρά πλεονεκτήματα. Χρέος μας είναι να αποδείξουμε ότι τα πλεονεκτήματα αυτά μπορούν να γίνουν κινητήριες δυνάμεις για θετικές οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές εξελίξεις στα νησιά μας.

Στόχος της σημερινής συνάντησης δεν είναι να τα επαναλάβουμε όλα αυτά για μια ακόμη φορά. Ορισμένοι δικαιολογημένα τα θεωρούν κοινοτυπίες. Ούτε σας καλέσαμε εδώ για να σας παρουσιάσουμε μια ακόμη έκθεση ιδεών, διανθισμένη με κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις τυπικού χαρακτήρα. Ορισμένοι δικαιολογημένα μπορεί να το σκέφτηκαν.

Στόχος μας δεν είναι απλά η διαμόρφωση μιας κοινής αντίληψης για το περιεχόμενο της νησιωτικής πολιτικής, χωρίς να σημαίνει ότι αυτό δεν έχει πολλή μεγάλη αξία, αλλά, κυρίως, η συμβολή στην ανατροπή της παρούσας κατάστασης με στρατηγικό και θεσμικό τρόπο. Και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

press@yen.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

πάνω από όλα με αυτοπεποίθηση, γιατί, κυρίες και κύριοι, η ηττοπάθεια μας έχει οδηγήσει στο να μην πιστεύουμε πια στις δυνατότητές μας και να τα περιμένουμε όλα από ένα από μηχανής Θεό ή από το κράτος.

Για μια χώρα σαν τη δική μας που ζει στη θάλασσα και από τη θάλασσα, αυτό δεν μπορεί να αποτελεί επιλογή. Θυμίζω τον Καβάφη: «Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξίδι. Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαινες στον δρόμο».

Γι αυτό, εδώ στον Πειραιά, σημείο αναφοράς για τη ναυτιλία και αφετηρία στο ταξίδι της επιστροφής για τους περισσότερους νησιώτες, προσφεύγουμε στο όραμα, στις ιδέες, στη δική σας παρέμβαση, στη δική σας φωνή.

Σας καλωσορίζω λοιπόν στο σημερινό συνέδριο, και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες μας.»

###